

Όνομα:

1. Διαβάστε το παρακάτω κείμενο:

Κατασκευές της φύσης

Πολλά ζώα κατασκευάζουν φωλιές ή αλλάζουν με διάφορες κατασκευές τα μέρη στα οποία ζουν. Τα πουλιά κατασκευάζουν φωλιές όπου γεννούν αυγά και μεγαλώνουν τους νεοσσούς τους. **Τα σκουλήκια της γης και οι ασβοί σκάβουν λαγούμια βαθιά στο έδαφος.** Μερικά ζώα –όπως τα σαλιγκάρια και τα στρείδια, οι αχιβάδες, τα μύδια κ.ά.– αναπτύσσουν κέλυφος γύρω από το σώμα τους για να το προστατεύουν από τα αρπακτικά ζώα.

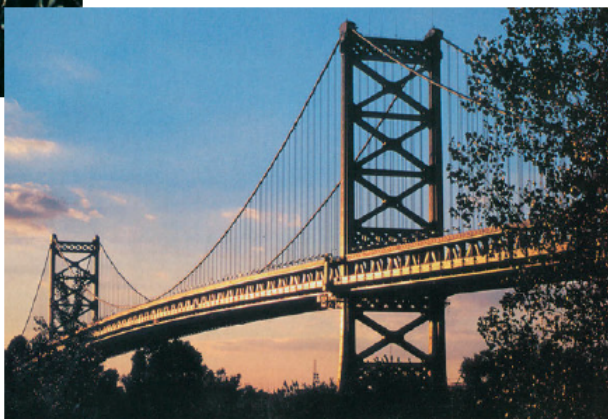
Φωλιές, λαγούμια και κέλυφη, είναι όλα κατασκευές που γίνονται από τα ζώα. Τα ζώα μπορούν και βολεύονται μέσα σ' αυτές. Έτσι, λέμε ότι αυτές είναι «περιβάλλουσες κατασκευές», δηλαδή «περιβάλλουν» τα ζώα (είναι γύρω τους). **Εμείς οι άνθρωποι, αντί για φωλιές, οικοδομούμε σπίτια, γραφεία και εργοστάσια. Αντί για λαγούμια κατασκευάζουμε τεράστιες σήραγγες και υπόγεια καταφύγια.**

Επίσης, οι κατασκευές μπορούν και να είναι υποστηρίγματα. **Το στέλεχος ενός φυτού υποστηρίζει το άνθος,** κατά τον ίδιο τρόπο που ο φανοστάτης στηρίζει ένα φως ή **μια ψηλή κολόνα στηρίζει ένα άγαλμα.**

Ο ιστός μιας αράχνης μοιάζει με μια υποστηρικτική κατασκευή η οποία συνδέει (στον χώρο) δύο κλαδάκια. Κατασκευάζουμε γέφυρες οι οποίες συνδέουν τη μια όχθη του ποταμού με την άλλη.

Τα ζώα χρησιμοποιούν φυσικά υλικά για να φτιάξουν τις κατασκευές τους. Για την ανέγερση των κατασκευών χρησιμοποιούμε κι εμείς φυσικά υλικά. Επιπλέον, **οι επιστήμονες και οι μηχανικοί ανακάλυψαν και έφτιαξαν χιλιάδες τεχνητά υλικά.** Αυτό σημαίνει ότι οι ανθρώπινες κατασκευές μπορούν να είναι πολύ πιο μεγάλες και πολύπλοκες.

εγκυκλοπαίδεια Ο νεαρός επιστήμονας, εκδ. Αξιωτέλλη, Αθήνα, 1994

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

1. Γράψτε σε δύο στήλες ποιες κατασκευές, σύμφωνα με το κείμενο, κάνουν οι άνθρωποι και ποιες κατασκευές δημιουργεί η φύση.

η φύση	οι άνθρωποι

2. Διαβάστε το κείμενο και απαντήστε στις ερωτήσεις:

... Τώρα, για να είμαστε δίκαιοι, καλές είναι οι διαφημίσεις αλλά έχουν πάντα καλό σκοπό; Ας πάρουμε, για παράδειγμα, ένα φανταστικό αναψυκτικό κι ας το ονομάσουμε «ΖΑΦ». Στη διαφήμιση λένε: «Γεια σας. Με λένε Βρασίδα. Η ζωή μου μέχρι τώρα ήταν μονότονη. Δεν είχε κανένα ενδιαφέρον. Όπου ήρθε το «ΖΑΦ» και η ζωή μου άλλαξε. Ήταν γεμάτο ενέργεια και ζωτικότητα. Το «ΖΑΦ» με έσωσε. Περιμένει να σώσει και εσάς». Έτσι είναι οι γνωστές διαφημίσεις στην τηλεόραση.

Αλλά, αν το προσέξατε, λέει τι περιέχει αυτό το προϊόν; Λέει αν υπάρχουν βιταμίνες μέσα σε αυτό; Λέει αν έχουν χρησιμοποιηθεί συντηρητικά; Αφού δεν τα λέει αυτά, θα ήταν φυσικό εμείς να μην το προτιμήσουμε. Αλλά δυστυχώς εμείς κάνουμε το αντίθετο. Μας εντυπωσιάζει η διαφήμιση, μας υπνωτίζουν τα πειστικά λόγια και το προτιμάμε. Δυστυχώς αυτή είναι η σκληρή αλήθεια. Πρέπει όμως να ξυπνήσουμε. Να μην αφήνουμε τη διαφήμιση να μας παρασύρει.

Προβά Ελευθερία

- Γιατί αφήνουμε τις διαφημίσεις να μας παρασύρουν;

- Γράψτε τι θα έπρεπε να προσέχουμε όταν βλέπουμε μια διαφήμιση:

3. Συμπλήρωσε με αιτιολογικές προτάσεις (γιατί, επειδή, διότι...)

α. Μου αρέσουν οι διαφημίσεις που προβάλλουν παιχνίδια _____

β. Ακούω περισσότερο ραδιόφωνο _____

γ. Θα σου κάνω τη χάρη να μη δω τηλεόραση _____

δ. Μην επηρεάζεσαι από τις διαφημίσεις _____

ε. Θα σταματήσω να αγοράζω άχρηστα προϊόντα _____

4. Διαβάστε το κείμενο και συμπληρώστε τον πίνακα:

Εάν κανείς **έλεγε** πριν από έναν αιώνα ότι τα ρομπότ στο μέλλον θα κάνουν δουλειές που κάνει μόνο ο άνθρωπος, θα γέλαγαν μαζί του ή, το πολύ πολύ, δε θα έπαιρναν στα σοβαρά τα λεγόμενά του.

Η επιστημονική φαντασία **υπήρξε** για πολύ καιρό πηγή έμπνευσης για πολλούς επιστήμονες. Από την άλλη, η δημιουργία των πρώτων πειραματικών ρομπότ σε εργαστήρια **τροφοδότησε** τη βιομηχανία παραγωγής πολλών ταινιών επιστημονικής φαντασίας. Τα ρομπότ **παρουσιάζονται** συνήθως ως έξυπνες μηχανές που **βοηθούν** τον άνθρωπο. Το ερώτημα που **τίθεται** είναι: Εάν τα ρομπότ σταματήσουν να υπακούν στις εντολές των ανθρώπων, τι θα συμβεί;

Στην πραγματικότητα, τα ρομπότ ήδη **χρησιμοποιούνται** στις βιομηχανίες ως πιο αποτελεσματική εργατική δύναμη από τον άνθρωπο. Εάν όμως η χρήση των ρομπότ επεκταθεί περισσότερο, ίσως πολλοί άνθρωποι να χάσουν τη δουλειά τους. Είτε το θέλουμε είτε όχι, τα ρομπότ πλέον είναι μέρος της πραγματικότητας στην οποία ζούμε.

Υπόθεση	Απόδοση
Εάν κανείς έλεγε πριν από έναν αιώνα ότι τα ρομπότ στο μέλλον θα κάνουν δουλειές που κάνει μόνο ο άνθρωπος,	

5. «Αν μπορούσες να αλλάξεις έναν κανόνα του κόσμου, ποιος θα ήταν και γιατί;»

Γράψε ένα κείμενο στο οποίο θα φαντάζεσαι πώς θα ήταν η ζωή αν άλλαζε ένας σημαντικός κανόνας της κοινωνίας, της τεχνολογίας, του σχολείου ή ακόμη και της ανθρώπινης συμπεριφοράς.

Μπορείς να σκεφτείς:

- Τι θα άλλαζε στην καθημερινότητα;
- Θα γινόταν ο κόσμος καλύτερος ή χειρότερος;
- Πώς θα επηρεάζονταν οι άνθρωποι;
- Τι προβλήματα ή νέες δυνατότητες θα δημιουργούνταν;

Άφησε τη φαντασία σου ελεύθερη και προσπάθησε να δημιουργήσεις έναν κόσμο που θα κάνει τον αναγνώστη να σκεφτεί.

.....

.....

.....

[illegible]